

KÖRKÉP

ALGYÓ. Az algyói Gyevi Art Kulturális Egyesület Parlandó Énekegyüttese március 24-én este 6 órától „Ma este babám a fasorba megyünk...” címmel operettgálát rendez az algyói faluház színháztermében. Sztárvendég Farkas Bálint, a Budapesti Operettszínház művésze. Belépődíj elővetelben, március 23-áig 1000, az előadás napján 1300 forint. Jegyárúsítás a faluházban és a könyvtárban hétköznapokon 10-18 óra között. Helyfoglalás érkezési sorrendben.

BALÁSTYA. A helyi mozgáskorlátozottak csoportja holnap délután 2 órától tartja összejövetelét az ifjúsági ház klubjában. Tájékoztató hangzik el a megváltozott szabályokról, és egyéb hasznos tudnivalókról.

BAKS. A baki általános iskola holnap egész napos nyílt napján szeretettel várja a leendő első osztályosokat és szüleiket is.

DOMASZÉK. A környezetvédelmi akcióprogramban a víz világnapja alkalmából holnap délután 2 órától Domaszék külterületén bejárást tartanak. Megtekintik a vízállásos, semlyékes területeket, a növény- és állatvilágot. A polgármesteri hivatalban tájékoztató előadást hallhatnak az érdeklődők a vízügyi hatóság szakemberétől, aki részletesen ismeri a település vízállásos területeit. A programot a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Bizottság szervezi.

FORRÁSKÚT. A Jerney János Művelődési Házban ma délután 3 órától baba-mama klubba várják a kisbabákat és kismamákat. A klubot Gyurisné Kálmán Jolán védőnő vezeti.

KISTELEK. A Kistelek Környéki Települések Töbcbélű Társulása pályázatot nyújtott be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz helyi vidékfejlesztési iroda kialakítására. Sikeres pályázat esetén a társulás a Térségi Gazdaságfejlesztő Centrum épületében alakítja ki az irodát, és a szervezet a 2007-2013-as fejlesztési időszakban a vidékfejlesztés területén meghatározó szerepet tölthet be. Segítené például az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program helyi megvalósítását, valamint a helyi vidékfejlesztési tervek kidolgozását.

KÜBEKHÁZA. Az önkormányzat megbízást adott Kübekháza főtere rekonstrukciós terveinek elkészítésére, különös tekintettel a kertépítészetre és az elektromos hálózatra. Az elkészült tervek alapján a főtér teljes átépítésére szeretne pályázatot benyújtani a település önkormányzata.

SZATYMAZ. A község képviselő-testülete ma délután 2 órától ülésezik a Kapcsolat Központban (Kossuth u. 11.). Átdolgozzák az önkormányzat és szerveinek szervezeti és működési szabályzatát. Elfogadják a testület gazdasági programját, valamint előterjesztéseket vitatnak meg.

ZAKÁNYSZÉK. Az óvodába a 2007-2008-as nevelési évre holnap és pénteken lehet beírni a gyerekeket, mindkét napon 8 és 15 óra között. Szükséges iratok: a szülő személyi igazolványa, a gyermek anyakönyvi kivonata és taj-kártyája.

ZSOMBÓ. Ma este 7 órától Talp alattnyi Himalája címmel Kovács Sándor Tibor mérnök tart úti beszámolót a zsombói József Attila Művelődési Ház 1-es klubjában.

A vizitdíj tovább csökkentette a vizsgálatok népszerűségét

Megelőző szűrés saját zsebből

A betegségek megelőzésének, korai felismerésének fontos feltétele egy-egy szűrővizsgálat – bár a magyarok nemigen szeretnek ezeken részt venni. A vizitdíj bevezetése óta tovább csökkent ezek népszerűsége.

Bár a szakorvosok folyamatosan hangsúlyozzák: a komolyabb betegségek megelőzése, korai felismerése érdekében nagyon fontos egészségügyi szűrővizsgálatokra járunk, kevés magyar hajlandó ezt önként megtenni. Február közepe óta ráadásul, aki végül mégiscsak rászánja magát egy tüdő-, kardiológiai vagy egyéb szűrésre, azzal szembesülhet: a háromszáz forintos vizitdíj mellett még a vizsgálat költségét is állnia kell.

A szegedi Mérey utcai tüdőszűrő állomáson minap délelőtt heten-nyolcan várták az ebédidő végét. Valaki korábbi eredményért jött, más új tüdőrontgen miatt. *Kónya Zoltán* felszolgálóként dolgozik, munkahelyén egészségügyi előírás az éves tüdőszűrés, tegnap csak az eredményért ugrott be. Mint mondta, eddig mindig megnyugtatták: nincs semmi baja a tüdejének – de mivel dohányzik, valóban fontosnak tartja az évenkénti megjelenést. Mivel az ÁNTSZ csak a tbc által veszélyeztetett megyékben rendel el kötelező szűrést – amelybe Csongrád nem tartozik bele –, a szolgáltatás vizitdíjköteles, neki is fizetnie kellett.

A hetvenesztendős, szegedi *Rostás Sándor* ezzel szemben még sosem járt tüdőszűrésen. Ugyan nincs semmilyen panasa, és három évtizede leszokott a cigiről, nemrégiben a deszki kórházban tüdőgyulladásal kezelték. Akkor azt tanácsolták neki: ha felgyógyult, a biztonság kedvéért menjen el tüdőszűrésre. A háromszáz forintos tarifa neki sem nyerte el a tetszését, de ha a fogát szívja is, az egészségéért hajlandó ennyit áldozni. Hasonlóan ahhoz a két fiatalasszonyhoz, akik a kartonozó ablakában vártak eredményeikre, és éppen azon tanakodtak: vajon ezért is fizetniük kell? Évente-kétévente jönnek szűrésre. Mint egyikük elárulta, két ismerőséről is kiderült a közelmúltban, hogy tüdőrákja van, így erős késztetést érzett arra, hogy újra megvizsgálják.

Naponta 120-130 embert vizsgálnak meg a tüdőszűrő központban, tudtuk meg *Polner Évánál*. Az intézetvezető főorvos elmondta: közel tíz éve nem kötelező tüdőszűrésre járni, a vizitdíj bevezetése pedig egyáltalán nem tett jót az emberek eddig is alacsony

A hetvenes Rostás Sándor először járt tüdőszűrésen

Fotó: Schmidt Andrea

részvételi hajlandóságának. Azóta 15-20 százalékkal csökkent a megjelenők száma. Az OEP évente mindenkinek egy vizsgálatot finanszíroz – de a háromszáz forintos tarifát nekik is le kell róniuk. Akinek nincs taj-kártyája, annak már kétféret kell fizetnie, plusz a vizitdíj. Az érvénytelen kártyákat egyelőre

nem tudják azonnal kiszűrni: az adatokat a deszki központba küldik ellenőrzésre, és ha szükséges, megpróbálják utólag beszéni a szolgáltatás árát.

Az ÁNTSZ által megállapított – és az egészségbiztosító által finanszírozott –

HALÁLTOP

Magyarországon a szív- és érrendszeri megbetegedések okozzák a legtöbb halálesetet. Ezután következnek a tüdőrák – a világvizonylatban is első helyen állunk benne –, majd a gyomor-, a szájüregi és a prosztatarák. Ez utóbbiban 1400 férfi hal meg évente itt-hon. Magyarországon a késői diagnosztizálás miatt a méhnyakrák halálosítási rátája a nyugat-európaiak háromszorosa.

népegészségügyi célú szűrővizsgálatok fajtája és száma messze elmarad az orvosszakmai ajánlásoktól. Méhnyakrák- és petefészekrák-szűréseket csak háromévente fizet az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a 25 és 65 év közötti nőknek, a mammográfiás vizsgálatokat pedig kétévente a 45 és 65 köztieknek. *Bitó Tamás*, az SZTE női klinikájának adjunktusa szerint méhnyakrákszűrésre a nemi élet kezdetétől, mammográfiás szűrésre 40 fölött kellene évente járni, és 60 fölött is csak akkor elég a 2-3 éves rendszeresség, ha valaki nem tartozik a rizikócsoportba. *Pajor László* urológus professzor, a szegedi városi kórház főigazgatója szerint prosztatarákszűrésre 50 év fölött minden férfinak el kellene mennie. Ha nincs panasa, 60 fölött ezt évente kellene ismétlni. A vérvizsgálatért most kétféret, a vizitert háromszáz forintot kell fizetni. A krónikus hörghurut és tüdőgyulladás és az operálható tüdőrákos esetek 25-30 százalékát a tüdőszűrések fedezik fel, mondta el *Somfay Attila*. Az SZTE tüdőgyógyászati tanszékének vezetője hozzátette: a 40 feletti dohányosoknak évente el kellene járni tüdőszűrésre, mert így még korai stádiumban fedezhetik fel a megbetegedéseket. A szívproblémák 95 százaléka kiszűrhető lenne, ha időben mennének vizsgálatra, mondja *Forster Tamás*, az SZTE kardiológiai központjának vezetője. 40 fölött 1-2 évente, 60 fölött évente lenne szükséges a vércukor-, koleszterinszint-mérés, az EKG és a terheléses teszt. Ennek piaci ára 10-15 ezer forint – a népegészségügyi célú szűrővizsgálatok között viszont egyáltalán nem szerepel.

T. R.

piros pont

Részleges piros pont jár a tápai buszmegállónak, pontosabban azoknak, akik a korábban lapunkban bemutatott girbeburba, itt-ott kitört korlátsort helyrehozták, megegyeztettek. Az egyik szemünk nevet, a másik viszont sír, mert a Halas utcai buszmegálló egyik plexije továbbra is hiányzik. Bár ezt tekinthetjük szerencsének is: a graffitiket firkálóknak egyel kevesebb felület áll rendelkezésére

Fotó: Segesvári Csaba

VÁRJUK OLVASÓINK JELZÉSEIT!

Telefon: 30/218-1111 • szerkesztoseg@delmagyar.hu
Levelcím: 6740 Szeged, Pf.: 153. • (A borítékra írják rá: FEKETE PONT)

Kollégáink felvételei a ma nyíló tárlaton

Tavaszi fotószalon

A Szegedi Tavaszi Fesztivál keretében *Szetey András*, lapunk főszerkesztője nyitja meg ma 17 órakor az Olasz Kulturális Központban (Dugonics tér 12.) a szegedi fotográfusok immár hagyományosnak mondható kiállítását, a Tavaszi fotószalont. A tárlaton kollégáink, *Frank Yvette*, *Gyenes Kálmán*, *Schmidt Andrea* és *Segesvári Csaba*, valamint *Báthly Gábor*, *Németh György* és *Veréb Simon* legjobb, legizgalmasabb felvételei láthatók többek között Erdélyről, Verespatakról, Szegedről, a tavaly elhunyt Gregor Józseféről és emlékezetes sportpillanatokról. A Szilánk Zrt. támogatásával létrejött kiállítás április 1-jéig tart nyitva.

Mindentudás Egyeteme – Szeged: Máté Zsuzsanna

Sík Sándor, a szegedi egyetem tudósa

Mire építi teóriáját Esztétika című művében Sík Sándor? – e kérdésekre is válaszol a *Mindentudás Egyeteme* következő előadásán dr. Máté Zsuzsanna, az SZTE JGYPK Magyar Irodalom Tanszékének főiskolai tanára.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A XX. század történelméhez, irodalmához és esztétikájához tartozó témákhoz alapvetően hozzátartozik a Sík Sándor-i gazdag és sokrétű életmű. Sík Sándor, a pap, a költő, a drámaíró, az irodalomtudós és az esztéta életútjának vázlatos ismertetése mellett a szegedi, az 1930 és 1945 közötti professzori tevékenységét, irodalomtudományi és esztétikai munkásságát részletezem előadásom első felében – mondja dr. Máté Zsuzsanna. Az előadás további részében az 1943-ban megjelent háromköté-

tes Esztétikájáról lesz szó, mely nemcsak szintézise a XX. század első fele európai és magyar esztétikai gondolkodásának, nemcsak tudománytörténeti érdekesség, hanem egy olyan sajátos elmélet, melyet a művészet világához való többszintű pragmatikus kötöttség hitelesít. Sík Sándor elméletének progresszivitását hangsúlyozva, a mai hermeneutikai szemlélettel rokonságot mutató néhány megállapítást emeli ki az előadó.

A *Mindentudás Egyeteme* – Szeged előadása szerdán 18 órakor kezdődik Szegeden az egyetemi JATIK kongresszusi tervében (Ady tér 10.). Ez – felvételtől – pénteken és vasárnap este fél nyolctól látható a Városi Televízió Szeged műsorán. A *Mindentudás Egyeteme* a Magyar Tudományos Akadémia tudományos vezetésevel és a Magyar Telekom társadalmi szerepvállalásával jött létre.